

Mottagare

Samverkansöverenskommelse mellan Vellinge kommun och polis 2023-2026

Statusuppföljning av åtgärder 2023

Inledning

Inom ramen för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet är samverkan avgörande. Kommun och polis ska gemensamt med andra aktörer arbeta långsiktigt, systematiskt och kunskapsbaserat med det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Åtgärdsplanen är framtagen utifrån den lokala lägesbilden. Lägesbilden är en sammanställning av kartläggningens resultat som baseras på information genom olika samverkansforum, brottsstatistik, lokala och nationella trygghetsmätningar och medborgar- och medarbetardialoger.

Kommun och polis har gemensamt tagit fram två fokusområden; Trygghet i offentlig miljö och Trygga unga. Det är dessa två områden som ligger till grund för åtgärdsplanen.

Följande rapport är en statusuppföljning av vilka åtgärder som genomförts enligt samverkansöverenskommelsens åtgärdsplan 2023-2026. Rapporten presenteras i det Brottsförebyggande rådet samt som meddelande till kommunstyrelsen.

Syfte

En årlig uppföljning av åtgärdsplanen i samverkansöverenskommelsen syftar till att följa status kring åtgärder och utvärdera vilka eventuella effekter som uppnåtts samt utgöra underlag för eventuell revidering av lägesbild och beslutade åtgärder.

Revidering av lägesbilden och de gemensamt framtagna åtgärderna ska följa beslutade fokusområden enligt samverkansöverenskommelsen 2023-2026 som sker minst vart annat år utifrån lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Status av effektmål 2023

Status av satta effektmål bedöms årligen. Bedömningen visar en indikation på om arbetet är på rätt väg eller om insatser behöver intensifieras under kommande år för att vid avslut av samverkansöverenskommelsen 2026 lyckas uppnå effektmålet helt.

Processen illustreras med hjälp av pilar som indikerar riktningen av arbetet under det senaste året. Den gröna pilen med riktning uppåt indikerar att arbetet är på rätt väg. Den gula pilen med riktning åt sidan indikerar att arbetet bör intensifieras under kommande år.

Fokusområde 1.

Trygghet i offentlig miljö

Den offentliga miljön har en direkt påverkan på vår trygghet. Genom att arbeta med att skapa hållbara attraktiva, levande, rena och säkra miljöer inklusive trafiksäkerhet ser vi till att värna om tryggheten i Vellinge kommun.

I lägesbilden kan det konstateras att skadegörelse, ordningsstörningar i offentlig miljö och trafikbrott är återkommande problem utifrån polisens trygghetsmätning och medborgardialoger. Medborgare uppger att de upplever problem med buskörning med mopeder och mc, bilar som kör för fort, trafikregler som inte respekteras och ungdomsstök där smällare och fyrverkerier förekommer.

Arbeta med situationell prevention i offentlig miljö

I takt med att Vellinge kommun växer är det viktigt att redan i planeringsskedet implementera trygghetsaspekter i syfte att förebygga brott och otrygghet. Platser som gett indikationer på att vara stökiga, nerklottrade, mörka och otrygga behöver tas omhand. I lägesbilden framkommer det att skadegörelse så som klotter är ett återkommande problem i kommunen. Det kan även konstateras att det förekommer brister vad gäller anmälningsbenägenheten kopplat till skadegörelsebrott.

Åtgärd: Implementera BoTryggt2030 i samhällsbyggnadsprocessen i samverkan med relevanta aktörer så som Vellingebostäder

Status 2023

Under året har en kunskapshöjande insats genomförts kring BoTryggt2030 inom samhällsbyggnadsavdelningen där även Vellingebostäder och polis deltagit. Verksamheterna inom samhällsbyggnad har kommit olika långt med implementeringen av BoTryggt2030. Arbetet kommer fortsätta under 2024 och kommer även att appliceras inom utbildningsavdelningen utifrån konceptet Plugga tryggt.

Vellinge kommun är även pilotkommun digitala BoTryggt. Under året deltog trygghetschefen i lansering av digitala BoTryggt. Webbinariet genomfördes den 28 september 2023.

Inom ramen för implementeringen av BoTryggt2030 genomförde Stiftelsen Tryggare Sverige en trygghetskonsekvensanalys av stadsdelen Vellinge Parkby, vilket innefattar en granskning av detaljplanen för området med utgångspunkt i principerna i BoTryggt2030.

Analysen låg sedan till grund för en fördjupad utbildning, innehåller dels teoretiska moment kopplade BoTryggt2030, dels övningar som har sin utgångspunkt i planerna för Vellinge Parkby, med fokus på hur aspekterna i BoTryggt2030 kan tillämpas i praktiken.

Åtgärd: Kommun, polis och relevanta aktörer ska föra dialog kring möjlighet för eventuell kamerabevakning vid större om- och nybyggnation i offentlig miljö

Status 2023

Dialog kring möjlighet för eventuell kamerabevakning vid större om- och nybyggnation i offentlig miljö sker inom olika samhällsbyggnadsprojekt. Kommunen följer utvecklingen av bland annat kamerabevakningslagen och eventuella möjligheter att kunna använda sig av smarta digitala lösningar så som olika sensorer i offentlig miljö.

Åtgärd: Kommun, Vellingebostäder och polis ska arbeta fram en fungerande struktur för trygghetsvandringar, relevanta aktörer ska involveras och trygghetsvandringar ska genomföras vid behov

Status 2023

Under 2023 har en trygghetsvandring genomförts. Det finns en väl fungerande struktur för trygghetsvandringar där relevanta aktörer involveras vid genomförandet. Det går att delta både fysiskt under trygghetsvandringen och digitalt genom att lämna synpunkter via en kartfunktion för trygghetsvandringar.

Trygghetsvandringen genomförd den 31 jan i Vellinge tätort vilket planerades och genomfördes gemensamt mellan kommun, Vellingebostäder och polis. Synpunkterna har sammanfattats och beslutade åtgärder har presenterats inom Lokala BRÅ och på Vellinge.se

Det planerades för en trygghetsvandring i Höllviken som skulle ha genomförts den 28 nov. Den fysiska vandringen ställdes däremot in med anledning av för få anmällda. Den digitala vandringen har legat uppe på kommunens hemsida med bland annat marknadsföring på hemsidan, sociala medier och biblioteket i Höllviken.

Under 2024 kommer två nya trygghetsvandringar att genomföras.

Åtgärd: Kommun, Vellingebostäder och polis ska besöka, arbeta med dialog och informera verksamheter, företagare och allmänheten om vikten att anmäla klotter och skadegörelse.

Status 2023

Kommun, Vellingebostäder och polis har utifrån olika dialogmöten arbetat med att informera verksamheter, företagare och allmänheten om vikten att anmäla klotter och skadegörelse. Arbetet kommer att fortsätta under 2024.

Åtgärd: Analysera och kartlägga förekomsten av riskfylld hantering och användande av fyrverkerier i syfte att utveckla metoder och arbetssätt för att minska förekomst av det.

Status 2023

I början av 2023 skickades ett informationsblad ut genom Vklass för att nå barn och ungas föräldrar. Under hösten 2023 har kommun, räddningstjänst och polis genomfört en gemensam kommunikationsinsats kopplat till riskfylld hantering av fyrverkerier.

Lägesbilden visar fortsatt att det finns ungdomar i kommunen som smäller fyrverkerier och bangers vilket utgör brott och bryter mot de lokala ordningsstadgorna. Missbruk av fyrverkerier

riskerar att orsaka stor skada på människor och egendom. Kommun och polis har vid uppkomna risktillfällen samverkat vid exempelvis spontana fotbollsmatcher under året.

Status av effektmål 2023:

Förbättrade helhetsresultat i polisens trygghetsmätning	Trygghetsmätningen visar på marginell förbättring under 2023.	
Minska förekomst av skadegörelse så som klotter	Trygghetsforum samt anmälda brott om skadegörelse visar på minskad förekomst under 2023.	
Minskat användande av riskfylld hantering av fyrverkerier vilket följs upp genom trygghetstips kopplat till fyrverkerirelaterad ordningsstörning.	Under 2021 inkom 71 trygghetstips om fyrverkerirelaterade ordningsstörningar, 72 under 2022 och 50 under 2023. Trygghetstipsen kan beskriva en del av bilden men det finns viss risk för att de fyrverkerirelaterade trygghetstipsen är kodade under även andra ärenden. Polisen anser att problematiken med fyrverkerier kvarstår.	

Trafiksäkerhet och miljö

År 1997 tog svenska riksdagen beslutet att Nollvisionen ska vara grunden för trafiksäkerhetsarbetet i Sverige. Nollvisionen innebär att ett långsiktigt mål satts upp, ett mål där ingen ska skadas allvarligt eller dödas i (väg) trafiken.

Hur vi planerar, utformar och förvaltar den byggda miljön har stor betydelse för barns och ungas livsmiljöer. Sedan den 1 januari 2020 är barnkonventionen svensk lag i Sverige. Det ökar behovet av fokus på arbetet med barns rättigheter i fysisk planering och stadsutveckling. Genom att arbeta med säkra skolvägar skapas bättre förutsättningar för att trafikmiljöerna i skolornas närhet ska vara säkra och trygga.

Åtgärd: Styrgruppen trafiksäkerhet och miljö ska arbeta med trafiksäkerhetshöjande- och hastighetsänkande åtgärder. Utifrån säkra skolvägar ska trafikfarliga passager byggas bort där förbättring av belysning även ingår.

Status 2023

Kommunen arbetar med slangmätning utanför skolor. Platserna har tagits fram i samverkan mellan kommun och polis. Slangmätningen genomfördes i oktober 2023 på följande platser:

- Henriksdalsvägen, Höllviken, i höjd med Norrjevägen
- Skogsviksvägen, Höllviken utanför Sandeplanskolan
- Esplanaden, Höllviken, i riktning mot Stora Hammars skola
- Västra Halörsvägen, Skanör, i höjd med Stefan Löfvings väg
- Storevångsvägen, Skanör, i höjd med Tångvallaskolan

På följande platser är, baserat på resultatet av slangmätningen, inte vidare trafiksäkerhetshöjande åtgärder aktuella i dagsläget:

- Henriksdalsvägen, Höllviken, i höjd med Norrjevägen
- Skogsviksvägen, Höllviken utanför Sandeplanskolan
- Esplanaden, Höllviken, i riktning mot Stora Hammars skola

På följande platser genomförs/har genomförts trafiksäkerhetshöjande åtgärder:

- Västra Halörsvägen, Skanör, i höjd med Stefan Löfvings väg
 - o I form av två åtgärder utförda vid övergångsställena.
- Storevångsvägen, Skanör, i höjd med Tångvallaskolan
 - o Polisen beaktar platsen i deras fortsatta trafiksäkerhetsarbete.

Polisen utför kontinuerligt hastighetskontroller vid lämning och hämtning utanför skolor. Arbetet kring hastighetsänkande åtgärder kommer att fortsätta under 2024.

Åtgärd: Polis arbetar med synlighet och närvaro i samband med skolstart och informerar kring cykel- och trafiksäkerhet.

Status 2023

Polis har genomfört särskilda kontroller i samband med skolstart samt utifrån säkra skolvägar. Polisen har även fortsatt arbetet med kampanjen "Syns du inte, finns du inte" under vintermånaderna med fokus på cykelsäkerhet.

Åtgärd: Styrgruppen trafiksäkerhet och miljö ska arbeta kommunikativt med kampanjer så som "Syns du inte, finns du inte" vilket blir synliggjort på exempelvis kommunens bibliotek och kommunens skolor.

Status 2023

Kampanjen genomfördes under november 2023. Kampanjen och material synliggjordes på kommunhuset, bibliotek, skolor samt ambulerande med hjälp av trygghetsvårdarna.

Åtgärd: Polis utför trafikkontroller på de vägar som är aktuella utifrån gemensam lägesbild.

Status 2023

Polisen arbetar kontinuerligt med trafiksäkerhet genom bland annat hastighetskontroller, bälteskontroller och nykterhetskontroller.

Åtgärd: Vellinge kommun fortsätter med arbetet av kontinuerliga hastighetsmätningar genom exempelvis slangmätningar och uppsättning av hastighetsdisplayer på kommunala vägar både utifrån rutin och i samverkan med polis.

Status 2023

Vellinge kommun fortsätter med slangmätningar och hastighetsdisplayer. Arbetet bedrivs särskilt intensivt intill skolor under skolstart för att verka för säkra skolvägar. Polisen fortsätter arbetet med "Syns du inte, finns du inte" riktat mot cyklister under mörka halvåret.

Status av effektmål 2023:

Minska antal dödade och allvarligt skadade i trafiken. I Vellinge kommun år 2019 (innan covid-19 pandemin) visar STRADA statistik noll antal döda i trafiken och sex allvarliga personskadeolyckor.	Följ upp under 2025.
---	----------------------

<p>Uppnå en positiv förändring av problemindeket i polisens trygghetsmätning kopplat till trafik.</p>	<p>Trygghetsmätningen för 2023 visar förbättrat resultat vad gäller buskörning med mopeder och mc. Dock upplever medborgarna fortfarande att den motorburna problematiken är ganska påtaglig.</p>	
<p>Uppnå en positiv förändring utifrån utvärdering av platser där trafiksäkerhetshöjande åtgärder genomförs.</p>	<p>Identifierat behov på Östra Fädriften där ett provgupp nu utvärderas inför en större ombyggnation av stråket. Följ upp under 2025.</p>	

Trygghetsforum

Trygghetsforum är ett viktigt samverkansforum där interna och externa aktörer möts för att skapa en gemensam lägesbild. Lägesbilden är både kort- och långsiktig och parerar mellan operativa direkta insatser och underlaget för det strategiska brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Åtgärd: Utveckla forumets struktur, förtydliga de olika aktörernas roller och säkerställ att rätt aktörer medverkar i forumet.

Status 2023

Arbetet är pågående och kommer att fortsätta under 2024. Trygghetsforum har under året förbättrat hur de olika aktörerna rapporterar in händelser under veckan för att kunna ta fram lägesbilder och på så vis sätta in rätt åtgärd på kort och lång sikt.

Åtgärd: Delta i samverkansforum över kommungränserna.

Status 2023

Trygghetschef och kommunpolis har deltagit i samverkansforum över kommungränserna under året i syfte att utveckla lägesbilsarbetet på lokal nivå i kommunen. Utifrån träffarna har erfarenhetsutbyte gjorts.

Trygghetsvärdarna i Vellinge kommun har även under året deltagit i en träff med trygghetsvärdar från olika kommuner i syfte att dela erfarenheter och möjliggöra kortare kontaktvägar mellan trygghetsvärdar vid kommungränserna.

Åtgärd: Trygghetsvärdar arbetar utifrån fokusområden i samverkan med relevanta aktörer.

Status 2023

Trygghetsvärdarna har under 2023 arbetat med följande fokusområden:

- Kartläggning och samverkan med näringslivet
- Evenemang
- Besöksnäring i form av platser kopplat till turism och utflyktsmål samt övriga samlingsplatser
- Lustgas
- Skadegörelse – klotter och nedskräpning
- Skalskydd

Fokusområdena har valts ut utifrån lägesbilden och redan känd information om till exempel ökade flöden av människor vid större evenemang.

Åtgärd: Följ utvecklingen av kamerabevakningslagen och arbeta för att komplettera det brottsförebyggande arbetat med kamerabevakning på utsatta platser.

Status 2023

Utifrån Dir. 2023:40 har regeringen utsett en särskild utredare som ska föreslå lagändringar i syfte att göra det enklare att kamerabevaka för kommuner och regioner. Idag behöver kommuner och regioner tillstånd från integritetsskyddsmyndigheten, IMY, innan de får använda kamerabevakning på platser dit allmänheten har tillträde. Det är viktigt att lagstiftningen svarar mot de behov av att använda kamerabevakning som finns i dag hos bland annat polisen. Utredaren har – av den anledningen – även fått i uppdrag att analysera behovet av utökade möjligheter att kamerabevaka i syfte att bekämpa brott och upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Uppdraget ska redovisas senast den 15 april 2024.

Status av effektmål 2023:

Tydligare lägesbilder ska kunna presenteras	Ett nytt rapporteringssystem (Trygghetskartan) är framtaget. Via verktyget är det möjligt att se kortsiktiga problemområden samt ur ett längre perspektiv. Verktöget möjliggör tydligare lägesbild genom olika kartlager. Väktarbolag och Räddningstjänst är nyligen inbjudna för att delta i EST.	
Rätt åtgärd ska kunna beslutas, följas upp och utvärderas	Trygghetskartan möjliggör till bättre underlag för att följa upp och utvärdera åtgärder.	
Bibehålla och förbättra den konkreta känslan av otrygghet i polisens trygghetsmätning	Sammantaget för hela Vellinge kommun redovisar trygghetsmätningen 2023 en förbättring av index (1,38) jämfört med fjolårets mätning (1,46). Vellinge kommun är en fortsatt säker och trygg plats att bo, leva och verka i. I resultatet syns en förbättring i sex av indikatorerna och ingen försämring i indikatorer över indexnivå 2.	

Trygghet, näringsliv och evenemang

Ordningsstörningar och brott försämrar inte bara tryggheten och livskvaliteten för de som bor i Vellinge kommun. Att förebygga brott och arbeta trygghetsskapande är något som ligger i allas intresse. Fler aktörer behöver inkluderas i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet så som förenings- och näringslivet.

Åtgärd: Inkludera näringslivet i trygghetsforum genom kommunens näringslivsutvecklare för att skapas tydligare och mer kompletta lägesbilder.

Status 2023

Näringslivsutvecklaren har bjudits in till att delta i trygghetsforum och har under slutet av 2023 även introducerats till det nya inrapporteringsystemet för trygghetsforum.

Åtgärd: Kommun och polis medverkar årligen på informationsträffar för näringslivet.

Status 2023

Näringslivsträffar har genomförts vid fem tillfällen under 2023. Vid näringslivsträffarna har information om kommunikationsverktyget Coyards presenterats i syfte att stärka samverkan mellan kommun, polis och näringslivet. Under informationsträffarna har vikten av att polisanmäla händelser så som skadegörelse och stölder diskuterats och det aktiva arbetet med samverkansöverenskommelsen mellan kommun och polis har presenterats.

Åtgärd: Kommun och polis ska besöka det lokala näringslivet i syfte att samverka kring hur vi gemensamt kan arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande.

Status 2023

Kommun och polis har vid flera tillfällen besökt det lokala näringslivet både utifrån uppkomna händelser och planerade besök. Det kan handla om träffar där näringsidkare vill ha råd och stöd kring hur de kan arbeta förebyggande kring exempelvis stölder.

Åtgärd: Kommun, räddningstjänst och polis ska genomföra gemensamma tillsynskontroller.

Status 2023

Kommun, räddningstjänst och polis deltog på gemensam tillsynskontroll i juni 2023 med gott resultat.

Åtgärd: Vid evenemang ska kommun inklusive räddningstjänst och polis vid behov samverka kring evenemangs säkerhet och trygghetsaspekter.

Status 2023

Samverkan mellan aktörerna har skett med positivt resultat vid flertal evenemang så som exempelvis Falsterbo Horse show, Falsterbo Bird show och vid idrottsevenemang. Det pågår en utvecklingsprocess kring hur kommun och externa aktörer kan arbeta så effektivt som möjligt tillsammans med evenemangssäkerhet och trygghetsarbete.

Status av effektmål 2023:

<p>Inkludera näringslivet i det brottsförebyggande arbetet och utveckla samverkansformer.</p>	<p>Arbetet kring att involvera näringslivsavdelningen i Trygghetskartan är påbörjat. Näringslivsavdelningen har dels möjlighet att vara rapportörer, dels möjlighet att ta del av lägesbilden. Syftet är att på längre sikt stärka näringslivets roll i det brottsförebyggande arbetet.</p>	
<p>Fungerande samverkan kring evenemang mellan interna och externa aktörer.</p>	<p>De två stora evenemangen Falsterbo Horse Show och Falsterbo Bird show har visat exempel på god samverkan mellan interna och externa aktörer. Bland annat har informationsåtgärder riktats mot att förebygga bilinbrott. Kampanjen tros ha haft god effekt då bilinbrotten har varit färre än tidigare.</p>	

Fokusområde 2. Trygga unga

Barn och unga är vår framtid och det förebyggande arbetet är av stor vikt. Vellinge kommun och polis arbetar gemensamt kring social prevention där målet är att barn och unga ska ha en utvecklande och trygg uppväxt fri från kriminalitet och missbruk.

Narkotika har blivit mer lättillgänglig vilket Brås rapport, *Narkotika-marknader - En studie av smuggling, gatuförsäljning, internethandel och köpare* visar, denna trend ses även i Vellinge kommun. Sociala medier, chattappar och internetsförsäljning underlättar för säljare och köpare att komma i kontakt med varandra.

Utifrån lägesbilden finns det inga öppna drogscener i Vellinge kommun vilket försvårar det förebyggande arbetet kring droger i offentlig miljö. I polisens medborgardialoger framkom det att det finns en oro kring ungdomar och narkotikaanvändning. Samverkan kring det drogförebyggande arbetet presenteras i sin helhet i den drogförebyggande planen som antogs 2022.

I lägesbilden framkommer det att det sker olika typer av ordningsstörningar. Det kan exempelvis vara användning av pyroteknik, dåligt språkbruk, utförande av utmaningar som sprids på sociala medier där ungdomar uppmanas bland annat till att bruka våld mot varandra, skadegörelse i offentlig miljö och på skolor. En del av de problem som kommun och polis möter kopplat till ungdomar ligger inom ramen för föräldraansvaret.

Unga i riskzon

Den senaste drogvaneundersökning inom ANDTS-arbetet genomfördes under vårterminen 2022 i skolor i Vellinge kommun. Undersökningen påvisar ett mer accepterat förhållningssätt vad gäller alkohol och narkotika. Undersökningen visar även att andelen föräldrar som förser barn och ungdomar med alkohol har ökat.

I lägesbilden framkommer det att attityder och beteende hos unga har blivit mer gränslösa och normbrytande. Länsstyrelsens kommunblad visar för både flickor och pojkar i Vellinge kommun ett sämre resultat kopplat till användandet av tobak, alkohol och narkotika jämfört med Skånes övriga kommuner vilket drogvaneundersökning intygar.

Åtgärd: Fortsatt arbete kring YAM (Youth Aware of Mental health) i skolor.

Status 2023

YAM körs i årskurs 8 på samtliga kommunala skolor enligt planerat.

Åtgärd: Fortsatt arbete kring problematisk skolfrånvaro.

Status 2023

Södervång har utarbetat ett omfattande metodstöd som ska delas ut till samtliga skolor senast inför nästa läsår.

Åtgärd: Fortsatt arbete och utveckling av SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) samt upprätta samverkan över kommungränserna.

Status 2023

SSPF är sedan den nya organisationen gällande kommunens brottsförebyggande ansvar en av arbetsgrupperna. Samarbetet kring SSPF har fungerat ändamålsenligt med goda erfarenheter under 2023. Under årets gång har SSPF arrangerat aktiviteter på information som har uppkommit i samverkansformen. För året 2024 kommer en verksamhetsplan att skrivas för SSPF. Framöver finns det utvecklingsplaner på att SSPF även kan vara ett forum för att lyfta frågan om och arbetet med våld i ungas parrelationer.

Åtgärd: Arbeta fram en struktur för SIG (social insatsgrupp).

Status 2023

Samordnare för SIG har varit i kontakt med nationella Brottsförebyggande rådet gällande rådgivning inför arbete med SIG. Nationella Brå anser att för Vellinge kommuns del bör arbetet fokuseras kring SSPF då det saknas tillräckligt stort underlag för SIG. Frågan kommer att tas upp i styrgruppen för det brottsförebyggande arbetet.

Åtgärd: Kommun och polis ska delta på föräldramöte för vårdnadshavare till barn i årskurs 7 i syfte att informera och medvetengöra föräldrar om barn och ungas tillvaro.

Status 2023

Kommun och polis har deltagit vid föräldramöte under HT 2023 med gott resultat.

Åtgärd: Utveckla fältverksamheten och fritidsgårdsaktiviteterna.

Status 2023

Fritidsgårdsaktiviteterna utvecklas via Ungdomsappen. Fältverksamheten har blivit bättre på att samarbeta med andra aktörer som finns i första linjen såsom Securitas, polis, osv. Däremot saknas det fortfarande mötesplatser för ungdomar som kan erbjuda mer fritidsgårdsaktiviteter då utbudet i dagsläget är relativt begränsat.

Status av effektmål 2023:

Att tidigt upptäcka ungdomar i riskzon som redovisas genom statistik från SSPF.	SSPF är en samverkansform som etableras alltmer inom Vellinge kommun. I SSPF finns möjlighet att lyfta individer anonymt, det vill säga att endast beskriva omständigheter utan att lyfta identiteten. Bedömer närvarande samverkansaktörer att det finns behov av vidare arbete inhämtas samtycke att bryta sekretess från vårdnadshavare. Under 2023 har cirka 44 individer lyfts anonymt vilket har resulterat i att SSPF har valt att gå vidare med 11 individer genom inhämtat samtycke.	
Förbättrade resultat i kommande drogvaneundersökning kopplat till alkohol och narkotika.	Alkoholkonsumtionen har minskat mellan 2020 och 2022. Andelen elever som svarar att de har använt narkotika är låg och förändras marginellt över tid. De senaste två mätningarna, under 2020 och 2022, har andelen elever i årskurs 9 som svarar att de har använt narkotika ökat något. En ny drogvaneundersökning görs under våren 2024.	

<p>Redovisa och utvärdera användandet av Ungdomsappen som används av fritidsgårdar.</p>	<p>Ungdomsappen används idag av 940 ungdomar. Verksamheten har utvecklats i en riktning där det inte endast inkluderas fritidsaktiviteter i appen utan även kulturaktiviteter och andra aktiviteter.</p>	
---	--	---

Sociala medier

Sociala medier är en stor plattform som många barn och unga använder sig av dagligen. Det är en betydelsefull plats där trender och tendenser sprids och där attityder och identiteter formas. Tillvaron på sociala medier och jakten efter likes påverkar alla, men barn är särskilt känsliga. Vad finns det för risker med sociala medier och hur påverkar det ungas psykiska hälsa och hur är det kopplat till händelser som sker i skolan och i den offentliga miljön? I trygghetsforum och i SSPF har det exempelvis framkommit att det sprids utmaningar via sociala medier där man ska bryta mot normer och regler för att publicera det vidare, det har även förekommit information om spridning av bilder som inte är okej att dela. Vad som händer på sociala medier påverkar både ungas mående, den upplevda tryggheten i skolan och i den offentliga miljön.

Åtgärd: Polis föreläser om vad som är delbart i kommunens skolor och även på bibliotek där fler målgrupper nås.

Status 2023

Under mars månad 2023 genomförde polisen konceptet "Delbart" i skolor med gott resultat. 2024 kommer konceptet "Delbart" att utvärderas. Kommun och polis har under september föreläst kring ungas tillvaro på sociala medier utifrån polisens material "Delbart" och CAN:s rapport "Vem kan man lita på". Föreläsningen riktade sig åt föräldrar och för de som möter barn och unga i sitt jobb eller samverkar med skola och annan ungdomsverksamhet.

Åtgärd: Kommun och polis ska arbeta för att kartlägga trender och tendenser, öka kunskapen om sociala medier och arbeta för att minska negativa konsekvenser i skolan, på fritiden och i den offentliga miljön.

Status 2023

Arbetet kopplat till sociala medier fortsätter. Polisen fortsätter att jobba med insatser inom ramen för "Delbart" tillsammans med samtliga sjundeklassare på skolorna. I SSPF är sociala medier en stående punkt på dagordningen vilket har lyft medvetenheten bland de samverkande aktörerna samt gjort att samverkande aktörer snabbare har kunnat gå ut med information rörande sociala medier till bland annat vårdnadshavare. Trender och tendenser kopplat till sociala medier följs även inom trygghetsforum.

Status av effektmål 2023:

<p>Öka barn och ungas kunskap och förståelse kring vad som får delas på internet.</p>	<p>Arbetet fortlöper enligt planerat genom framför allt arbetet inom SSPF och det vardagliga arbetet på skolorna.</p>	
---	---	---

<p>Kommun och polis ska förebygga negativa konsekvenser i skolan och i den offentliga miljön utifrån trender och tendenser på sociala medier.</p>	<p>Genom SSPF går det snabbare att leverera en samlad lägesbild och att ännu mer reaktivt än tidigare kunna gå ut med information via till exempel Vklass.</p>	
---	--	---

Förebyggande arbete kring brottsutsatta

Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv. Det ligger i både polisens och kommunens intresse att utveckla samverkansformer och metoder för att nå ett systematiskt förebyggande arbete.

Kartläggningen för 2021 i Vellinge kommun visar att det totalt inkommit 133 orosanmälningar gällande våld i hemmet. Siffran har därmed minskat från föregående år då siffran låg på 155 orosanmälningar. Andelen orosanmälningar om våld i hemmet i förhållande till det totala antalet inkomna orosanmälningarna ligger på 15 procent vilket är samma nivåer som både 2019 och 2020. Nationellt sett ligger andelen orosanmälningar som har en anmälningsorsak relaterad till våld i nära relation på 20 procent.

För att förhindra det grova våldet att hända måste man agera tidigt, mot det lindriga våldet. En viktig del i det våldspreventiva arbetet handlar om att uppmärksamma och prata om normer och förväntningar som skapar ojämlikhet som i sin tur leder till våld. Flera skolor beskriver att det råder en machokultur bland ungdomar och flera beskriver även problem kring normbrytande och gränslösa beteende, exempelvis i form av våldsutövning och dåligt språkbruk.

Åtgärd: Styrgruppen för våld i nära relation ska utveckla en hållbar struktur för det förebyggande arbetet kring särskilt brottsutsatta genom bland annat utbildningsinsatser inom exempelvis skolan.

Status 2023

Styrgruppen för våld i nära relation har upplösts för att i stället ingå i den nya organisationen kopplat till kommunens brottsförebyggande ansvar. Där finns numera en arbetsgrupp med liknande uppdrag som styrgruppen som under 2024 ska skriva den första verksamhetsplanen för arbetet. Genom SSPF kommer våld i ungas parrelationer att lyftas som ett utvecklingsområde.

Åtgärd: Styrgruppen för våld i nära relation ska se över arbetet med huskurage och samverka med relevanta aktörer.

Status 2023

Vellinge kommun, Vellingebostäder och polis har tagit fram material kring Våga Agera som syftar till att uppmärksamma våld i nära relation.

Åtgärd: Arbeta med problem kring normbrytande och gränslösa beteende i ungas relationer.

Status 2023

Det vardagliga arbetet inom skola, fritidsverksamhet och annan verksamhet som kommer i kontakt med unga bedrivs enligt planerat. SSPF ämnar lyfta området kring våld i ungas parrelationer som ett särskilt fokusområde inom samverkansformen. Under 2023 har SSPF noterat problem med machokulturer varpå en föreläsning på ämnet förbereds för.

Status av effektmål 2023:

Öka medvetenheten om sambandet mellan lindrigt och grovt våld.	Arbetet behöver fortlöpa.	
Öka medvetenheten om sambandet mellan destruktiva normer och våld.	Arbetet behöver fortlöpa.	
Lägre förekomst av bland annat tillbud i kommunens interna händelserapporteringssystem (KIA) där hot och våld förekommit och elev/barn har varit involverat.	Följs upp under 2025.	

Konklusion

Arbetet med samverkansöverenskommelsen mellan Vellinge kommun och polismyndigheten fortskrider enligt planerat. Under 2023 trädde lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Den nya lagstiftningen innebär att ansvaret över brottsförebyggande arbete nu är tudelat mellan kommun och polismyndighet. Enligt lagen ska kommunerna kartlägga brottslighet inom sitt geografiska område och ta fram en lägesbild. Utifrån lägesbilden ska de sedan ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet.

I Vellinge kommun har en ny organisation för det brottsförebyggande arbetet tagits fram utifrån att stärka det brottsförebyggande arbetet i linje med den nya lagstiftningen. Det brottsförebyggande arbetet är organiserat under kommunstyrelsen genom det lokala brottsförebyggande rådet men nu även genom en styrgrupp och ett antal arbetsgrupper på operativ nivå. Styrgruppen ska samordna och leda kommunens brottsförebyggande arbetsgrupper. I styrgruppen ingår följande befattningar:

- Trygghetschef (sammankallande)
- Kvalitetsansvarig IFO (sammankallande)
- Kommunpolis
- Individ- och familjeomsorgschef
- Elevhälsochef
- Fritidschef
- Enhetschef tekniska

Arbetsgrupperna i sin tur leds av en sammankallande tjänsteperson. Följande arbetsgrupper finns i dagsläget:

- Arbetsgrupp SSPF
- Arbetsgrupp SIG
- Arbetsgrupp Våld i nära relation och heder
- Arbetsgrupp ANDTS
- Arbetsgrupp Trafiksäkerhet och miljö
- Trygghetsforum (EST)

Under 2023 har den nya organisationen för det brottsförebyggande arbetet tagits fram. Under 2024 är målsättningen att den nya strukturen ska fortsätta att implementeras och stärkas inom Vellinge kommun tillsammans med polismyndigheten för att fortsätta bedriva ett effektivt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Uppföljningen av de åtgärder som har formulerats inom ramen för samverkansöverenskommelsen Vellinge kommun och polismyndigheten (2023-2026) visar på att arbetet är på god väg. Det är framöver av stor vikt att arbetet inte avstannar utan fortsätter

på samma vis och med samma lyhördhet inför lokala och regionala omständigheter som kan påverka lägesbild samt det brottsförebyggande och trygghetskapande arbetet.